CAM-İŞ

Sahibi
İstanbul Şişe ve Cam
Sanayii İşçileri Sendikası
Neşriyatı idare edenler:
Hüseyin Kara, Lütfi Ak

İŞÇİ ARKADAŞ
Bu Gazete senin malındır
Bundan istifade etmesini bil
Ve SENDİKANA üye ol

Gayri siyasî, İçtimaî ve Meslekî Gazete

SAYI: 37 - 1 Aralık 1955 | Her ayın 1 inde çıkar | Adres: Şişe ve Cam İşçileri Sendikası, Paşabahçe — İstanbul | Fiatı: 10 Kuruş

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası Kuruluşunun 20 nci yıldönümü büyük merasimle kutlandı

10 ilâ 20 senelik kıdemli işçi ve memurlara ikramiyeler tevzi edildi

Umum Müdür, merasimde «Gayemiz işçi çıkarmak değil, bugünkü işçi ile randımanı yükseltmektir» dedi

Fabrikamızın 20 ci yıldönümü hazırlıkları ikmal edilmiş ve 29 Kasım Salı günü büyük bir merasimle bu mutlu gün tesit olunmuştur.

Merasim öğleden evvel 1600 fabrika mensubunun toplandığı Triyaj servisinde başladı.

İlk olarak sayın Umum Müdür Şahap Kocatopçu diğer sütunlarımızda bulunan konuşmasını yaptı. Bilâhare İstanbul şişe ve cam sanayii işçileri adına Cemil Gider konuştuktan sonra; işçiler adına kıdemli işçi Süleyman Özgün ve memurlar adına da Mazlum Bağış konuştular.

Tekrar mikrofon başına gelen Şahap Kocatopçu 10-20 senelik kıdemli arkadaşlara para ikramiyesi ile manevî değeri büyük olan iftihar rozetleri verileceğini ve fab-

(Devamı 2 de)

Fabrikamızın en kıdemli işçileri mükâfatlarını aldıktan sonra
(FOTO : CAM - İŞ - NECDET ÇETİNKAYA)

Fabrikamızın Yirminci yılı münasebetile

Yazan : Hüseyin Kara

Dünyanın en ağır sanayiilerinden olan Şişe ve Cam Fabrikamızın Kuruluşunun 20. ci yılı büyük bir merasimle kutlandı. İdarecilerimizin ve işçilerimizin büyük Feragat ve fedakârlıkla çalışmaları sayesinde fabrikamız,

(Devamı 2 de)

Fabrika Müdürümüz açılış nutkunu söylerken
(FOTO : CAM - İŞ - NECDET ÇETİNKAYA)

Umum Md. rümüz misafirleri

Sayın Umum Müdürümüz Dr. Şahap Kocatopçu fabrikamızın 20 nci yıldönümünde mensuplarına hitabı

Türk milletinin şişe ve zücaciye ihtiyacını karşılamak üzere kurulmuş olan fabrikamız bugün 20 nci hizmet yılını tamamlamış oluyor.

Büyük damacanlardan küçük ecza şişesine, çay bardağından akvaryuma, kırılmaz bardaktan konserve kavanozuna, kolonya şişesinden bira şişesine, limon sıkacaktan opal globa, lâmba şişesinden elektrik ampulüne kadar 1500 muhtelif yurd ihtiyacını karşılamak için senelerdenberi feragat ve fedakârlıkla çalışan 1600 nüfuslu ailemizin ferdleri bu mutlu günde alnındaki terleri silerek geride bıraktığı yorucu yıllara doğru bir göz atarken ne kadar gurur duysalar ve iftihar etseler yeridir. Bilhassa bu yuvada uzun seneler hizmet etmiş olanlar, bir zamanlar meyve ve çiçek bahçelerile meşhur olan Paşabahçede kurulması kararlaşan fabrikanın daha ilk hafriyat ve temel işlerinden itibaren tarihi boyunca burada emek vermiş olanlar hiç şüphe yok ki, bugün çok büyük bir heyecan duymaktadırlar. Nasıl duymasınlar ki, 3.000 tonluk bir istihsal için 20 sene evvel kurmuş oldukları fabrikada, karşılaştıkları çeşitli zorlukları yenerek gün geçtikçe artan memleket ihtiyacına ayak uydurmak suretile 20 sene zarfında imalâtın 17.000 tona çıkmasında üzerlerine düşen vazifeyi muvaffakiyetle başarmış bulunuyorlar.

Bu arada aynı uğurda çalışırken vazife başında şehit düşenleri ve ebediyete göçenleri hürmetle anarım. Bakışlarımızın maziye çevrildiği bu anda gözlerimiz onları ıslanarak aramakta, onların eksikliği bağrımızı yakmaktadır.

Buraya emekleri geçip de çeşitli sebeplerle başka yer-

(Devamı 4 de)

Fabrikamızın ilk umum müdürü Adnan Berkay'ın konuşması

Atatürk'ten bir hatıra

20 sene evveline ait bu hatıram, sanki bu günmüş gibi, bütün canlılığını muhafaza etmektedir.

Kanı pahasına her sahada istiklâlini kurtaran genç Türkiye Cumhuriyetinin ilk beş senelik sanayi plânında yer almış bulunan Şişe ve Cam Fabrikası tesisatının ikmal olunarak 1935 senesi sonlarına doğru işletmeye açılması takarrür etmişti.

Fabrikanın bir an evvel memleket hizmetine girmesi için hummalı faaliyet devresinde 27 Mayıs 1935 günü Şişe ve Cam Fabrikası kuruluşunda unutulmaz bir tarihtir.

O gün, büyük ATAMIZ, yanlarında Şişe ve Cam Fabrikası Şirketinin İdare Meclisi Reisi sayın Bay Ali Kılıç, Salih Bozok, Hasan Cavit, Hacı Mehmet ve diğer zevat olduğu halde ansızın fabrikaya geldiler.

Deha ve enerji fışkıran nazarları ile yapılmakta olan işleri tetkikten sonra, bana hitaben: "Adnan Bey, bu fabrikada kesme kristal cam da yapılacak mı?" sualini tevcih buyurdular. Ben; fabrika ve tesisatı meyanında kristal cam imâline mahsus tertibatın bulunmadığını, ilk merhalede kristal imâlinin müşkilâtını, böyle bir fabrikasyonun ilerde ele alınmasının düşünüldüğünü izaha çalışırken, müşfik fakat itiraz kabul etmeyen kat'i bir sesle: "Ben bundan böyle soframda kendi fabrikamızın kristal bardaklarını kullanmayı isterdim. Yapılabi-

(Devamı sayfa 4 de)

İş yerimizde ve çalışma şartlarında imar devam ederken iş ahlâkında da imar faaliyetine geçilmelidir

20 senelik bir maziye sahip olan cam fabrikamızda hâlâ su ve kanalizasyon tesislerinde ıslâhat ve tamirat yapılması, daha doğrusu yirmi sene evvel yapılması lâzım gelen temel işlerle uğraşılması biraz acıdır. Çünkü:

Bir ev, bir sanayii merkezi ve hattâ bir şehir kurulmadan evvel yapılması lâzım gelen ilk iş, şüphesiz su, kanalizasyon ve yol tesisleridir. Her ne hikmetse bu ana kaideler bizim memleketimizde lâikile tatbik edilmiştir.

Durum, fabrikamızda da aynidir.

Vaktinde, plânlı bir şekil de değilde günün icaplarına göre yapılan bu temel tesis-

(Devamı 2 de)

Toplantıdan bir görünüş
(FOTO : CAM - İŞ - NECDET ÇETİNKAYA)

Fabrikamızın en eski işçisine rozeti takılırken
(FOTO : CAM - İŞ - NECDET ÇETİNKAYA)

Sıhhî bahisler

Pnömoni (Zatürrie)

Dr. Tarık KIRATLI
Dahiliye Mütehassısı
Paşabahçe Dispanseri

Zatürrie deyince akciğer iltihabı anlaşılır o kısmın havasız kalması demektir. İltihap bronşların nihayetindeki üzüm salkımı şeklindeki esnahtan başlarsa buna hakikî veya esası zatürrie husule gelir. Ekseriya sienin bir fussunü işgal eder. Bu sebebten Lober zatürrie denir. Eğer iltihap evvelâ küçük bronşlardan başlayıp sonra esmaha geçmiş ise bronkolardan başlayıp sonra esnaha geçmiş ise Bronkolardan husûle gelir.

Zatürrie birden yüksek ateşle veya yan ağrısı ile başlayan intanî bir hastalıktır Mikrolük bir hastalıktır. Amili Pnömokolelardır. Bu mikropların tesirile husûle gelen bir iltihaptan başka birşey değildir. Yeni fikirlere göre şahsın hassas olmasından hipererjik bir reaksiyondur. 6 aylığa kadar süt çocuklarında Zatürrie olmaması ve büyüklerde hastalıktan evvel, nezle, bronşit, soukalğınlığından sonra vücut hassas kılındıktan sonra hastalığın zuhuru hipererjik iltihabın lehindedir. Hipererjik iltihap Pnömonisin ilk safhasıdır. Bu ilk devrede esnaha fikrinibol bir mayi (eksüdo) siyor. Bu bayi Pnömokokların üremesi için müsait bir vasattır. Mikroplarda işe karışacak zatürrie levhası husule gelir. Pnömokoklar mum şubesine benzer Diplokale şeklinde olup sivri uçları birbirine karışır. Etrafında bir muhafaza (kapsül) vardır. Zencirler halinde bulunurlar. Grom müsbettir. Adı vasatlarda bilhassa jelojda iyi neşrünema bulur.

Dört tip Pnömokok ayrılmıştır. En çok birinci tip görülür. Sonra 2 nci tip görülür. 3 ncü tip çok ağır zatürrie yapar. En hafif tip 4 ncü tiptir.

Sirayet: Bir kısım müellifler teneffüs (bronş) yolu ile, bir kısımlarıda kan yolu ile hastalığın geçtiğini ileri sürmüşler ve bir çok seneler ihtilâfı mücip olmuştur. Nihayet cecil hayvan tecrübelerile bu ihtilâfı halletmiştir Mikropların bronş yolu ile gittiğini göstermiştir.

Zatürrie bir mevsim hastalığıdır en ziyade kışın görülür. Mamafi her ayda çıkabilir. Hastalık her yaşta görülür. Kadın erkek farkı yoktur göğüs üzerine vaki olan travma, nüharriş gazlar, souk rutubet, ceryan, souk alğınlığı zatürrienin zuhurunda birer mühim yardımcı faktörlerdir.

Pataloji : Üç safha arz eder. Daha ziyade doktorlara ilgilendirdiğinden anlatmayı zoit görüyorum.

Klinik levhası : Bu hastalığın klink tablosu karakteristiktir. Yan sancısı, titreme yüksek ateş, paslı balğam, nefes darlığı ile birden başlaması ve kriz ile nihayetten en vasfi arazlarıdır.

Hastalığın kuluçka devri pek kısadır. Birkaç saat, en fazla 24 saattir. Hastalık birdenbire üşüme titreme ile başlar, hemen ateş yükselir 39 - 40 olur solukalma sıklaşır bu esnada afet plevroya sirayet ettiğinden yan sancısı (Pointde côte) vardır titremelerden 12 - 18 saat sonra öksürük ve az miktar da yapışkan paslı balğam çıkmağa başlar çok defa hastalığın 3 cü günü dudaklarda uçuk (Herpes) görülür. Dil paslıdır. Nabız 110 - 120 arasındadır bazan Hezayan, salğınlık görülür. Hastalı kkriz ile sona erer.

Titreme : Zatürrienin en mühim vasıflarından biridir İlk belirti olarak kendini gösterir bazı hastalarda titreme olmaz yalnız ürperme olur. titreme hastalarda 15 - 30 dakika devam eder bazan hafif bazan şiddetli olur.

Loint de côte : Umumiyetle hastaların ekserisinde yan sancısı ile başlar bazan titremeden sonra görülür.

Ateş : Titremeyi müteakip ateş yükselmesi kaide gibidir. 40 - 41 dereceye kadar yükselir ve bu hal bir kaç gün devam eder. Ateşin yükselmesi hastalığın ağırlığı ile mütenasip değildir. Ateşsiz hastalarda mevcuttur. Hastalık seyrini yaptıktan sonra ateş düşer buna kriz denir İhtilât etmemiş nokalar 5-7-9-11 ci günler kriz ile sona erer. Krisekseriya gece olur Hasta bol bir ter ile sabahleyin hafiflikle gözünü açar ogün pek çok idrar söker.

Öksürük: Baslangıçta kuru ve kısıktır. İlk günler de balgam yoktur. 2-3 cü günden itibaren öksürüyor müteakip balğam çıkmağa başlar.

Kroşe: Yapışkan ve pas rengindedir vasfidir. Pnömanize aittir. Son günlerde balğam kili olmağa başlar.

Nefes darlığı: Önemli belirtilerdendir. Umumiyetle sık, sathi ve hırıltılıdır.

Fizik arazlar : Çeşitli ihtizaz artmıştır urma ile hastalık sahasında matik alınır. Dinleme ile ilk günlerde rol kropitan alınır. Hastalık teşekkül edince suflu tüber işidilir. Vasfi bir arazdır erime safhasında roller kalınlaşır.

Kalp fazla çalışır, iştiha kalmaz. Dil paslı ve kurudur. Fazla su içerler. Ağır vakalarda dalgınlık ve hezavan görülür. İdrar azalır rengi koyulaşır.

Rontgen: Ekseriya bir fussu isgal eden homojen bir kesafet görülür. Kilinik ağraz vermeyen çocuklarda kıymetli netice verir. Üst fusta ekseriya müsellesi bir gölge verir alt lâhüsti onal, orta kısımda hududu belli olmayan koyu bir gölge verir. Pnömoni odağı en çok sağ ve alt fuşta tesadüf edilir.

Atipik şekille :

1 — Merkezi Pnömoni:: Fizik ağroz hemen yoktur. Teşhis balgam ve Rontkene istinat eder.

2 — Muhacir Pnömonisi: Kısa süren uzun devam eden Pnömonilerdir.

3 — Asabi Pnömoni, asabi ogroz galiptir. Baş ağrısı, ojitasyon ve menengial ağroz mevcuttur. Çocuklarda ve alkoliklerde fazla olur.

4 — Çocuk Pnömonisi: Umumî ağrof şiddetlidir. Karın ağrısı kaidedir. Hattâ apandisiti taklit eden ağrılar olur. Çocuklar balgamı yuttuklarından vasfi balgam görülmez. Şüpheli vakaları rontgen tenvir eder.

5 — Ihtiyar Pnömonisi: başlangınç gürültüsü ve sakindir. Titreme olmaz. Hafif öksürük ve iştehasızlık vardır. Dil kuru ve paslıdır. Klinik oğroz hafiftir. Hakikatta hafif değildir. Bütün yük devran sistemindedir hasta gezerken düşüp ölebilir.

İhtilatları :

Pnömonide pek çok ihtilât görülür.

1 — Kuru ve yaş zatülcemp; çok görülür. ilk zamanlarda bazan krizden sonra görülür. krizden sonra ateşin tekrar yükselmesi şüpheyi davet eder ve muayene ile meydana çıkarılır.

Kalp ile ihtilât yapmış vakaların ekserisi ölür. kadınlarda filebit, çocuklarda peritonit ve menenjit yaşlılarda ampiyem çok görülün bir iltildtardandır.

Teşhis: Pnömonisin teşhisi tipik vedalarda kolaydır. Birdenbire başlama. titreme yan ağrısı (poindökate) paslıdil, öksürük, yüksek ateş ve bilhassa hiç bir hastalıkta olmayan paslı balgam çıkarması en mühim oğrajlardır. Yardımcı teşhiş vasıtası olarak balgam da Pnömokok mikropları aranması, kan kültürü, lokosit sayısı, en nihayet rontgen muayenesi yaptırmalıdır.

Teşhis tefriki şu hastalıklardan (Ploreji, Bron kopnömoni, tüberküloz pnömonisi ve apsesi) yapılmalıdır.

Enzar: Ihtiyarlarda, kalp ve böbrek hastalıklarında se kerlilerde vahimdir. İhtilat etmemiş vakalarda enzer müsaittir. Penicillin keşfinden sonra ölüm hemen hiç kalmamış gibidir.

Tedavi: Hastayı oturur vaziyette yatırmalıdır. Odanın havasını tecdit ve sukûneti temin etmelidir. Ağrılar için keten tohumu lâpası tatbik edilir. Öksürük için Pek torol şuruplar verilir. Kalbi takviye için iğneler (Huich Canphu, Cofeine) yapıl r.

Hastaya yiyecek olarak süt, yoğurt, meyva suyu verilir. Sonraları muhallebi, püre ilâve edilir. Eskiden çok yapılan serum tedavisi ve bilhassa kinin tedavisi tarihe karışmıştır. En müessir tedavi Sulfamit tedavisidir. En başta Ultraseptin gelir, yenmiye 3 - 4 gram verilir. Penicilin ise yevmiye hastanın vaziyetine ve yaşına göre 1 milyon üniteye kadar yapılabilir.

İş yerimizde çalışma

(Baş tarafı 1 nci sayfada)

ler, zaman zaman tamir olmaktan ve böylelikle iş yerimiz, yazın toz, topraktan, kışında çamur ve su birikintilerinden yakasını kurtaramamıştır. Doğrusu sermayesi milyonları aşan bir müessese için bu hâl acı değilde nedir?

Çok şükür, Sayın Şahap Kocatopçu fabrikamıza Umum Müdür olarak geldikten sonra bu ve buna benzer işleri ciddî ve esaslı bir şekilde ele almış ve iş yerimizin yirmi sene evvel yapılması lâzım gelen bu temel tesisatları bugünün ihtiyaçlarına göre ıslâhatı cihetinde gitmiştir.

Su ve kanalizasyon tertibatları bitmek üzeredir. Biten mahâl ve yollar asfalt olmaktadır. Şu anda fabrika giriş kapısından giren bir kimse temiz ve muntazam bir meydanla karşılaşıyor; insana, ben artık fabrikaya benzemeye başladım der gibi bir bir mâna var müessesemizin çehresinde. Bu, kapıdan giren bir işçiye gurur vermektedir. Hepimiz iş yerimizin her tarafını böyle görmek istiyoruz. Muntazam, temiz ve sıhhî bir yerde çalışmak zevkli bir şeydir. Zevk ve gönül ferahlığı ile yapılan işlerden hem işçi, hem müessese ve hem de memleket fayda görür.

Bu işler tamamlandıktan sonra çalışma şartlarında da ıslâhat cihetine gidileceğini idarecilerimizden öğrenmiş bulunuyoruz. Bilhassa yirmi sene evvelki şartlara göre yapılan Goble servisinin tevsii ve ıslâhatına gidileceği haberi bu serviste çalışan işçilerimizi sevindirmektedir.

Bir yandan müessese dahilinde ve çalısma şartlarında **imar ve ıslâhat işleri de**vam ederken diğer taraftar da modern bir çalışma tarzına girmek için makineleşme cihetine gidilmektedir. Bu işler meyanında ağır da olsa işçilerimizin ücretlerinde de bir -imar- ayarlama hareketi devam etmektedir. Servis servis yapılan bu ayarlamalarda hak ve hukuk çerçevesi içinde hareket edilmesile ancak istenilen gayeye varılabilir. Öğrendiğimize göre bazı servislere iki def'a zam verildiği halde ayni servis işçilerinden bazıları bu ilzamdan da istifade ettirilmemeleri o serviste ahenkli bir çalışma mâni olmak demektir. Müessese olarak hiç bir fedakâlıktan kaçınılmadığı halde bazı servis ustalarının adam ayırmaları doğru değildir. Unutmasınlar ki, bütün vebal bu arkadaşlarındır. Sayın Umum Müdürümüz ve idarecilerimizin bu zam babında daha çok alâka göstermelerini ve zamlardan mahrum olan işçilerin neden mahrum olduklarını yerinde tetkik edilmesini temenni etmek yerindedir kanaatindeyiz.

Bu ücret ayarlamalarında yapılacak adalet ve hakkaniyet müessesemizde iş ahlâkının temelini hazırlamak demektir. Zira, en mühim imar ruhlarda ve iş ahlâkında yapılacak imardır. Niçin bizlerde bir Amerikan bir Alman işçisi gibi çalışamıyoruz, onlar kadar işimize alâka gösteremiyoruz? Bunun sebepleri nedir? Bu sebeplerin hakikî ve yapıcı tahlil ilim adamlarımıza düşerse de bir nebze olsun bu iş'te muvaffak olmak ve iş ahlâkını iş yerinde yaratmak mesuliyeti iş verenlerimizin ve işçi teşkilâtının vazifesi değil midir? Bu sözlerimden işçi arkadaşlarımızın vazifelerine dikkat etmiyor mânası çıkarılmamalıdır. Zira bu şartlar altında ne Amerikan ne de Alman işçisi bizler kadar çalışabilir.

Fakat ne olursa olsun bizim çok çalışmamız lâzımdır. Hepimiz, korkarak değil bilerek, isteyerek vatan Millet aşkı ve millî duygular içinde verilen vazifelerimizi yapmalıyız. İşimize bu ölçüler dahilinde sarılmalıyız. Dinimizin, milliyetçiliğimizin bunu emrettiğini bilmeliyiz, bilmeyenleri ise irşad etmeliyiz. Bunda yukarıda belirttiğimiz gibi biraz olsun muvaffak olmak için iş verenlerimizin ve idarecelerimizin adalet ölçüsünü elden bırakmamaları, müessesemiz imkânları dahilinde işçi ücretlerini ayarlaması ve evvelâ sevk ve idare edenlerin işçilerimize her bakımdan örnek bir hale gelmeleri lâzımdır. Müessesemizde bu kabil kıymetli elemanlar çok değil var amma hepsinin böyle olması lâzımdır. Ancak böylelikle işçilerimizden maddî ve manevî randıman alınabilir. Zorla, baskı ile iş yapılamıyacağını bilmeliyiz artık. Her şey insanın içinden gelmelidir. Fakat evvelâ insanın içine, ruhuna, aklına iş ahlâkını koymak lâzımdır.

Müessesemize Golder isminde bir Alman ustabaşısı gelmisti. Bir gün üfleme tezgâhında çalışan kalıpçıya: Kalıba koyduğu talaş parçalarını atmamasını, artan talaşları tekrar kalıba koymasını sıkı sıkı tembih ediyordu. Doğrusu bu zihniyete hayran oldum. Bir Alman ustasının bizim fabrikamızda gösterdiği tasarruf zihniyetine bak. Hem de bu tasarrufu bir talaş parçasından yapması. Hey hat ki, ne kıymetli malzeme ve eşyalar gözlerimiz önünde kırılır, dökülür, çürürde kılımızı kıpırdatmaz. Amma itiraf etmek lâzımsa bizler tasarrufu sadece işçi ücretlerinden etmeyi ve sadece adam tefrik edip tasarruf etmede üstadız dır.

Netice : İş yerimizde, çalışma şartlarında imar ve ıslâhat işleri devam ederken asıl topyekûn iş ahlâkımızda da imar faaliyetine geçmeliyiz.

Muhterem Umum Müdürümüz ve kıymetli mesai arkadaşlarından bu mühim meseleyi de ele almalarını ve teşkilâtında bu hususa ehemmiyet vermesini memleket ve her iki tarafa olacak fayda bakımından temenni edilir.

Hüseyin KARA

Fabrikamızın 20 inci yıldönümü

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

yirminci yıla intizam ve temiz bir çehre ile girdi. Bu muntazam ve temizliği gördükten sonra gönül, işyerimizde bunun daima devam etmesini istiyor.

Nitekim, Umum Müdürümüz nutkunda: Bundan böyle iş yerimizin temizlik ve intizamına çok dikkat edileceğini ve ancak temiz çalışma sayesinde iyi kaliteli imalât yapılacağını belirttiler.

Hakikat olarak fabrikamız, yirminci yıl na maddi ve manevî bir zenginlik, temizlik ve istikbal bakımından güven arz eden bir çehre ile girdi. Bu hâl mensuplarına huzur ve itimat verdi. Merasimde sevinenler olduğu kadar mahzun, mahzun düşünenlerde vardı.

En kıdemli işçilerimizden üçüne sorduk :

21 senelik intibaınız nedir?

Birincisi : İyi geçindim, Allaha şükür, Allah milletimize ve memleketimize zeval vermesin.

İkincisi : Mağdurum ,daima mağdur kaldım.

Üçüncüsü : Ne söyliyeyim, siz her biliyorsunuz.

Evet biz her şeyi biliyoruz. 21 sene bu müesseseye hizmet eden bu arkadaşın ay da eline 200 lira geçiyor.

Evlâdının okumak için bütün ısrarlarına rağmen tahsiline devam ettiremedi. Nasıl ettirsin, bugünkü hayat pahalılığı ve ev kirası ihtiyacını yenemiyen bu arkadaş oğlunu nasıl okutsun.

zin durumu :

Hazır elde iken kıdemler çıkarılmış işçilerimizin saat ücretlerine bir bakılacak olursa 55 - 70 kuruş saat ücreti olan 10 - 20 senelik işçi oldukça yekûn tutar. Fabrikaya yeni girenlere 55 - 70 kuruş saat ücreti verildiğine göre 10 - 20 senelik işçi, hâlâ 55 -70 kuruşla çalışmasına müteessir olmasında ne yapsın.

Biz bu durumları belirtmekte hiç bir kastımız olmadığını; yanlız geçmiş yılların içinde işçilerimiz billahsa kıdemli işçilerimizin ihmal edildiğini belirtmek istiyoruz.

Evet, sendikamızın açtığı iş ihtilâfları ile bugün müessesece tarafında verilmekte olan zamlar sayesinde da hi durum budur.

Sanayimizin modern ve rasyonel bir çalışma ile yeni bir devreye gireceğini müjdeleyen sayın Umum Müdürümüz Şahap bey ve mesai arkadaşları, işçilerimizin mağduriyetlerini önlemek için çok yakın alâkaların istiyoruz.

İşçiye zam verirsek fabrika zarar eder zihniyeti artık ölmüştür. Bilâkis işçiye verildiğinde randıman yükselmiş ve müeessesemizin yüzü gülmüştür. İşte hakikat meydanda.

Yirminci yılını idrak eden fabrikamız, daha nice yıllar memleketimiz ve milletimizin hizmetinde olmasını Allahtan niyaz ederiz. Bu mutlu günde bütün işçi ve mensuplarına itimat telkin eden başta Umum Müdürümüz olmak üzere bütün kıymetli mesai arkadaşlarına ve idarecilere muvaffakiyet dileriz; bütün mensuplarımızın bu mutlu günlerini tebrik ederiz. **H. K.**

Paşabahçe cam fabrikası

(Baştarafı 1 nci de)

rikanın en kıdemli işçilerini bildirdi.

21 sene 9 ayla Mehmet Doğruol birinci.

21 sene 8 ayla Mücahit Cengiz ikinci.

21 sene 6 ayla Fikri Maden üçüncü.

21 sene 5 ayla Mahmut Özkoral dördüncü (memur)

Şiddetli alkışlar arasında ortaya çıkan bu vefâkar arkadaslara ayrıca hediye ve buketler verildi.

Bilâhare bir tarafta İş Bankası Umum Müdür Muavini ve Meclisi İdare Reisimiz sayın Bülent Osma, diğer tarafta Umum Müdürümüz, Teknik Müsavir Fethi Arman ve İşletme Şefi Avni Kâhyaoğlu 435 kıdemli memur ve işçilerimize ikramiye vererek, iftihar rozetlerile taltif ettiler.

Çok samimi ve neş'e içinde törenin birinci kısmı nihayete erdi.

Öğleden sonra hususî bir vapurla 600 den fazla misafir kafilesi fabrikaya geldi. Misafirler idarecilerimiz tarafından karşılanarak fabrikamızın ufak lokaline götürüldü. Burada kendilerine kahve ikram edildi. Misafirler arasında Meclis İdare âzaları, fabrikanın eski müdür ve işletmecileri, tüccarlar ve gazeteciler vardı.

Sayın Umum Müdürümüz, misafirlere hoş geldiniz dedikten sonra; fabrikamızın bu mutlu gününü veciz bir ifade ile belirtti ve cam fabrikasının kuruluşunda önder olan Büyük Atatürkü şükranla andıktan sonra, kuruluşundan, bugüne kadar gelip, geçen müdür ve idarecileri minnetle yad etti. Umum Müdürümüz Sahap bey, İş Bankası ilk Umum Müdürü Muammer Eriş'ten bir konuşma rica etti.

Alkışlar arasında mikrofon başına gelen Muammer Eris; fabrikanın kuruluşunda beliren güçlükleri belirtti. Ve o zamanki millî sanayimizin kuruluşunda hizmetleri olanları yadetti.

Sonra fabrikanın ilk umum müdürü Adnan Berkay diğer sütunlarımızdaki konuşmasını yaptı.

Bilâhare gruplar halinde misafirler fabrikayı gezdiler ve kendilerine Türk işçisinin eserleri gösterildi.

Bu mutlu gün neş'e ve sevinç içinde geçti.

Misafirler iş yerini gezerken

Fabrikamızın İşçi Sigortalarına gösterdiği alâka

Giriş kapısında yapılan sıhhî ve modern binayı fabrikamız, sigo talı işçilerimizin ve me urların muayenesine tahsis etti

Fabrikamızın kuruluşundan beri hasta işçilerimiz doktora gittiklerinde sıhhatli muayene olmadığından şikâyetler bugüne kadar devam etmekte idi. 6 - 7 sene evvel fabrikamız işçileri için getirilen Dr. Tevfik Menemencioğlu tarafından yatakhane olarak kullanılan bina, hastahane şekline sokulmus ve kısa bir müddet sonrada İşçi Sigortaları ihdas edilmiş olup, bu bina kira ile İşçi Sigortalarına verilmiştir. Onbine yakın işçinin bu binada muayene olmaları, daracıklığı yüzünden şikâyetlere sebep olmaktadır. Dr. Kemal Baran, gerek sigorta işçileri ve gerek işe alınan isçileri eski yıkılan binada muayene etmekte idi. Bu bina yıkıldıktan sonra yine Sigortaya ait dispanserde muayenesine devam etmek mecburiyetinde kalınmıştır. Sayın Operatör Kemal Baran Fabrika Müdürüne müracaat ederek:

Eski kart dairesinin hastahane şekline sokulmasını teklif etmiştir. Fabrika Umum Müdürü Şahap Kocatopçuda bu teklifi kabul ederek bugünkü modern bina vücude getirilmiştir. Bu binanın fabrika tarafından yapılması işçi sigortalarına da en büyük yardımı yapmış oldu. Bugünkü binada işçilerimiz ferah, ferah muayene olacakları gibi mensuplarımızın aile ve çocuklarıda muayene olacaklardır. Müessesemiz mensuplarına böyle bir binanın yapılmasına sebep olan fabrika Umum Müdürü Şahap Kocotopçuya ve Dr. Operatör Kemal Baran'a burada nekadar teşekkür etsek yine azdır. Yeni bina işçi arkadaşlarımıza ve bütün mensuplarımıza uğurlu olsun.

Cam - İş

Hastalık ve analık sigortası kanunu

Ankara (A.A.) — Çalışma Vekâleti Müsteşarı ve İşçi Sigortaları umum müdür vekili Hulûsi Timur Anadolu Ajansı muhabirine kurumun 1955 aralık ayı ile 1956 yılında 5502 sayılı hastalık ve analık sigortası kanununn tatbikatı işçi meskenleri ve yeni açılacak Kurum şubeleri hakkında şu beyanatı vermiştir:

— Memleketimizde isçi sayısı günden güne artmakta ve sanayi bölgelei genislemektedir. Bu münasebetle İsci Sigortaları Kurumu hastalık ve analık sigortası kanunu sanayilesmekte olan mıntakalarda genis ölçüde tatbike geçmiş bulunmaktadır.

Bu cümleden olmak üzere ay başından itibaren Sivas, Hatay, Çorum, ve Amasya vilâyetlerinde hastalık ve analık sigortası kanununun tatbikatına geçilecektir. Mezkûr vilâyetlerde bu sigorta kolunun icap ettirdiği hazırlıklar ikma ledilmiş bulunmaktadır.

Sivas 50 yataklı hastahane ve Hatayda 30 yataklı dispanser teşkilâtlandırılmış diğer vilâyetlerde ve bunların kazalarında hekim eczane ve iş yerleri ile gerekli anlaşmalar yapılmıştır.

Bu dört vilâyette hastalık ve analık sigortası kanununun 22186 işçi faydalanacaktır. Bu suretle bu sigorta kolunun tatbik sahası 28 vilâyete teşmil edilmiş olacaktır.

Sigorta yardım ve muamelelerinin daha sürat ve sühuletle icrasını teminen bugüne kadar Samsun şubesine bağlı olan Trabzon irtibat bürosu ile Sivas şubesine bağlı olan Erzurum irtibat bürosunun müstakil birer şube haline ifrağ olunması ve ayrıca Kocaeli vilâyetinde de müstakil bir şube kurulması kararlaştırılıştır.

Bu şubeler aybaşından itibaren faaliyete geçecektir.

İsci meskenleri mevzuunda ise:

İsci Sigortaları Kurumu ihtiyarlık sigortası kanununa tabi işçilere ucuz ve sıhhî mesken insa ettirmek üzere lüzumlu krediyi temin etmektedir. İki yıldanberi bu kredinin menbaını teşkil eden fon, işçi emrinde tutulmaktadır. İhtiyarlık sigortası primlerinden ayrılan meblâğlarla bugüne kadar arsa kredisi olarak cem'an 4.120.091 lira, insaat kredisi olarak da 49.848.360 lira kredi açılmıs bulunmaktadır. Bu meblâğ ile mesken sahibi olabilecek işci sayısı 5370 tir.

Her sene Kurum, bu krediyi ihtiyarlık sigortası primlerinden ayrılan fonla daha genis mikyasta devam ettirecektir.

Sendika tarafından işçilere kışlık kömür ve soğan dağıtıldı

Kışın yaklaşması dolayısile sendika, işçilerine kışlık mangal kömürü ve soğan dağıtmıştır. 11 bin lira tutarındaki bu tevziat işçilerden uzun vadeli taksitlerle kesilecektir.

İşçi Sigortaları sağlık kurullarının vermiş olduğu raporla işçi ekmeğinden olmamalıdır

İhtiyarlık sigortasına ödenen primlerin geri verilmemesi için Sağlık Kurulları kaçamaklı rapor vermektedir

1949 senesinde kabul edilen ve 950 senesi malî yılından itibaren yürürlüğe giren İşçi Sigortaları Kanununun tatbikatında bir çok aksaklıklar olduğu tatbikatında anlaşılmıştır. Aradan beş yıldan fazla bir müddet geçtiği halde halen bu aksak tarafları düzelememiştir. Bu bakımdan bir çok işçi arkadaşlarımız muğber olmakta ve hattâ işlerinden de atılmaktadır. Meselâ:

Hasta olup tedavi edilmek üzere hastahaneye yatırılan bir işçi uzun süren bir tedaviden sonra sıhhate avdet bulmazda 9 ay tedavisini doldurmuş ise tedavi edilmekte olduğu hastahaneni sağlık kurulu tarafından şöyle bir rapor verilmektedir. Ayni işinde çalışamaz! İşte bu rapor neticesi çalıştığı işyeri işçinin işine 13 ncü maddeye göre nihayet vermektedir ki? Sigorta Kanununa göre çalışamaz hale gelen işçilerin işinden ayrıldıkları takdirde sigortaya ödedikleri primleri geri iade edilir, diye bir kayıt mevcuttur. İşte sırf bu primleri geri almaması için sağlık kurulları tarafından böyle lâstikli bir rapor verilmektedir. İşçi ayni işinde çalışamaz, fakat! başka bir işte çalışabilir. Sigortanın geri iade edeceği cüz'i bir para için işçi ekmeğinden oluyor. Yine verilen raporlar muvacehesinde de daha başka türlüleri mevcuttur. Meselâ: Ağır işte çalışamaz raporu, sağlık kurulunca hastanın eline verilip iş yerine havale edilmektedir. İşveren raporu eline alıp baktığı zaman bir de işçinin yüzüne bakıyor. Cevaben de işyerimde sana göre hafif iş yoktur, kadrom dolmuştur. Derhal 13 ncü madde tatbik edilerek işine son veriliyor. Yine bu iş arkadaş ekmeğinden olduğu gibi sigortaya ödemiş olduğu primleri alamamaktadır. Çünkü: Hafif işte çalışabilir kaydı mevcuttur. Malûm ya ihtiyarlık sigortasına ödediği primleri geri almak için sağlık kurulunun vereceği rapor kat'i olması lâzımdır. Meselâ Vücudunun filan yerinden yüzde yüz sakattır. Çalışamaz kaydının olması lâzımdır. Maalesef böyle bir kayıt sağlık kurulları bugüne kadar ya iki kişiye Ya üç kişiye verilmiştir. (Kör olanlar ve başı kolu düşenler hariç) sağlık kurullarının vermiş olduğu noksan raporlar yüzünden yüzlerce işçi kardeşimiz ekmeğinden olmuştur. Sigorta teskilâtının bu kurnazca hareketine bir son verilme zamanı çoktan gelmiş ve hattâ geçmiştir. Her şeyden evvel işçi sağlığı ehven olduğu gibi iş emniyeti de başta gelir. İş emniyeti olmayan yerde isçi sağlığı aslâ olamaz. Sağlık kurullarının vereceği rapor işçinin istikbali ile oynanmamasına çok dikkat edilmelidir.

Lütfü AK

Fabrikamız aylık bir bültenle basın heyetine girdi

Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikasının 20 nci yıldönümü münasebetile fabrika tarafından aylık bir bülten çıkarılmağa başlanmıştır.

Bülten, "Niçin çıkıyoruz" başlığı altında gayesini şöyle izah ediyor:

"Dünyanın her medeni memleketlerinde herhangi bir sanayi şubesinde çalışan toplulukların birer meslekî bültenleri vardır. Bu bültenlerde idareciler; o topluluğun bir aile sayılması hasebile zaman, zaman aile dertlerini, meselelerini açıkca, samimiyetle ortaya koyarak ailenin bütün fertlerini müştereken meselelerin halline davet ederler. Mademki müesseseyi haklı olarak bir aileye benzetiyoruz. O halde ailenin nes'esi de hepimizin nes'esi olacaktır! Dün olduğu gibi yarın da içimizden biri; eski arkadaslarının şimdiye kadar devam ettirdikleri muvaffakiyetler zincirine bir yenisini eklediğinde, bu sevinci, bu muvaffakiyeti bu sahifeler üzerinde paylaşmak en tabii bir hakkımız olacaktır. İşte bu bülteni bu zihniyetle, bu görüs ışığı altında çıkarıyoruz!..."

Bültenin müessesemiz aile camiasına faydalı olmasını diler, gayesinde muvaffak olmasını temenni ederiz.

Grev hakkı kanunu tasarısının son şekli

Ankara (TAH) Grev tasarısının B. M. M. sinin kış devresinde kanunlaşması beklenmektedir. Tasarıya göre, işçiye grev hakkı tanınmakta, fakat bu, bazı formalitelere tâbi tutulmaktadır. Umumî menfaata hadim yerlerde çalışanlar grev hakkını kullanamıyacak, hususî iş yerlerindeki işçiler de mahallin mülkiye âmirlerini haberdar etmek sartiyle grev yapabileceklerdir. Umumî menfaate hadim yerler ile grev hakkının kullanılamıyacağı diğer resmî is yerlerinin isimleri, İcra Vekilleri Heyeti tarafından tespit edilecektir. İzinsiz grev veya Lokavt yapanlar hakkında mezkûr tasarıya çok şiddetli cezaî hükümler ilâve edilmiştir.

Çalışma Vekâleti, grev tasarısının hazırlıkları sırasında, bütün yabancı memleketlerin grev kanunlarını gözden geçirmiş ve Türkiye'nin sınaî kalkınma hamlelerini de nazarı itibara alarak günün ihtiyaçlarına göre ve mevcut şartlara uygun bir lâyiha hazırlanmış bulunmaktadır. Mevcut ve tesirsiz grev teşebbüsleri ile sınaî alandaki çalışmaların akamete uğramaması için tasarıya gerekli kayıtlar ilâve edilmiştir.

Teşekkür

Eşim İbrahi mTandoğan'ın vefatında kıymetli alâkalarını esirgemeyen Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası Umum Müdürü Sayın Şahap Kocatopçu ile mesai arkadaşlarına, İstanbul Şişe ve Cam Sanayii İşçileri Sendikasına, bütün Fabrika ailesine, akraba ve arkadaşlarına büyük acım dolayısile geciken teşekkür ve minnet duygularımı arzetmek hususunda sayın gazetenizin tavassutunu rica ederim.

Fatma TANDOĞAN

İşçilere ders verecek sendikacılar seçildi

Şehrimizde açılacak olan işçi seminerleri ile ilgili hazırlıklar, Tophanedeki İş ve İşçi Bulma Kurumu binasında yapılan toplantı ile sona ermiştir. Ayrıca seminere devam edecek işçilerin listesi de tesbit edilmiştir.

Kurum müdür muavini Necati Ahibabanın riyasetinde yapılan toplantıda, seminerlerde dersler verecek tecrübeli sendikacılar ve alâkalılar hazır bulunmuşlardır.

Yapılan müzakereler neticesinde sendikacı öğretmenler için ayrılan 16 saatlik ders programı şu şekilde taksim edilmiştir:

Sendikaların tarihçesi (2 saat) ve işçi evleri mevzuu (1 saat): Seyfi Demirsoy.

Sendikaların işçi mümessilleri ile münasebetleri (1 saat): Lutfi Yılmaz.

İdarecilerin görevleri; a) Sendika - hükümet münasebetleri, b) Sendika - İşveren münasebetleri, c) Sendika organları (2 saat); Bahir Ersoy.

Sendikaların Birlik, Federasyon ve Konfederasyonla olan münasebetleri (2 saat); Cemil Gider.

Toplantı idare usulleri ve seçimler (2 saat); Nuri Beşer,

Sendikalardaki mali kayıtlar ve dosya tutma usulleri (2 saat); Mücahit Teoman,

Basın ve propaganda işleri (1 saat); İsmet İmset,

İşçilerin kültür seviyeleri nin yükseltilmesi için pratik yollar (1 saat); Avni Erakalın,

İctimai müavenet, teberru toplama, sünnet düğünleri tertibi (2 saat); İzzet Çilingir,

İş ahlâkı (1 saat); Rıza Güven tarafından verilecektir.

İşçilerimiz yarım maaş ikramiyelerini aldı

8 Ekim 955 Cumartesi günü toplanan Meclis İdare 29 Kasım 955 de verilmesini kabul etti ise de Sayın Umum Müdür Dr. Şahap Kocatopçu işçilerimizin kışlık odun ve kömürünü bu aylarda temin ettiğini işçilerin borçlu bulunduklarını ileri sürerek Meclisi idarecede Ekim ayında verilmesini kabul etmiş ve işçilerimiz Ekim ayı nihayetinde yarımşar maaş ikramiyelerini almışlardır.

İkramiyelerin kış mevsimi dolayısı ile Ekim ayında verilmesi işçiler arasında memnuniyet uyandırmıştır.

Cam - İş: İkramiyelerin gününden evvel verilmesine büyük gayretler sarf eden Sayın Umum Müdür Dr. Şahap Kocatopçuya ve Meclisi idare âzalarına işçilerimiz adına teşekkür etmeyi borç telâkki eder.

Adalet fabrikası işçileri zam aldı

Tekstil ve Örme Sanayii İşçileri Sendikasının, Adalet Mensucat Fabrikası işçileri adına çıkardıkları iş ihtilâfı Yüksek Hakem Heyetince kesin karara bağlanmış ve işçi ücretlerine % 15 zam yapılmıştır.

Bir işçi mümessilinin işine son verildi

Sular İdaresi Feriköy atölyesi işçilerinin ücretlerine zam ihtilâfını yürüten İşçi Mümessili Hikmet Kelginoğlu'na bazı yersiz isnatlar ileri sürülerek 16 ncı madde hükümlerince işine nihayet verilmiştir.

Mümessil durumu Bölge Müdürlüğüne aksettirmiştir.

Sanayi Odası Başkan Vekilliğine Dr. Şahap Kocatopcu seçildi

Sanayi Odası yeni İdare Hey'eti seçimi yapılmış olup, Başkan Vekilliğine Umum Müdürümüz Şahap Kocatopçu getirilmiştir.

Sayın Umum Müdürümüz Şahap Kocatopçunun yeni vazifesini tebrik eder; muvaffakiyetler dileriz.

İl hakem kurulunda işçi temsilcileri de bulunacak

Yeni Tahkim Nizamnamesine göre bundan böyle İl Hakem Kurullarında işçi temsilcileri de hazır bulunacak ve kararlar da rey sahibi olacaktır.

İşçi mes'elelerinin hallinde büyük faydaları olacak bu şekil, işçi muhitlerinde büyük memnuniyet yaratmıştır.

İl Hakem Kurulu için yapılan işçi temsilciliği seçiminde kazanan üyeler şunlardır.

Seyfi Demirsoy, Rıza Güven, Mehmet İnhanlı Hasan Türkay, Cemil Gider, Zühtü Tetey, Ziya Hepbir, Hilmi Gürbüz, Zeynel Ekal, Nuri Beser, Mahmut Yüksel, Lütfi Yılmaz, Necdet Kutlu, Emin Özşar, Cemil Sermiyesioğlu, İbrahim Denizcier, Emin Aklıeren, Yunus Yakar,

Sigorta doktorlarımız arasında tâyinler

İki senedenberi İşçi Sigortaları Paşabahçe dispanserin de vazife görmekte olan ve bu meydanda da Fabrikamız Doktorluğunu deruhte eden Dr. Operatör Kemal Baran görülen lüzum üzerine işçi sigortaları kurumu Bakırköy Hastahanesi Bashekimliğine naklen tâyin edilmistir. Sayın Dr. Kemal Baran'dan münhal kalan Fabrika hekimliğine Dr. Operatör Vahit Bilge tâyin edilmiş. Her iki doktorumuzun yeni vazifelerinde başarılar temenni ederiz.

Denizcilik Bankası T.A.O. işçi ve mensupları zam'ı ücretlerini nihayet aldı

Deniz işçileri sendikasının senelerden beri üzerinde durduğu zamlar nihayet tahakkuk etmistir. Hatırlarda olduğu gibi bundan üç ay kadar evvel Denizcilik Bankası T.A.O. Umum Müdürü Sayın Yusuf Ziya Öniş bir basın toplantısı yaparak isçi ve mensuplarına % 25 ile 70 arası zam yapıldığını sarahaten beyan etmişti. Bu beyanatın dan iki ay geçtiği halde zamların ödenmemesi Deniz işçi ve mensuplarını fazlası ile üzmüştür. Deniz işçileri sendikası ile gemi adamları sendikasının müşterek çalışmaları sayesinde zamlar Kasım ayı ortalarında ödenmiştir. Sayın Umum Müdür Yusuf Ziya Önişin beyanatında zamlar % 25 ile % 70 arası olacağını beyan etmişti halbuki verilen zamlar % 10 kadar düşmüştür. Böyle olmasına rağmen Denizlerde hayatlarına feda eden işçi arkadaşlarımızın yüzleri biraz olsun gülmüştür.

U. Müdürümüz

(Baştarafı 1 nci de)

lerde çalışan eski mensuplarımızı da hatırlamayı ve hizmetlerini şükranla yâd etmeği bir vazife biliriz.

Boğaziçi'nin yeşil ve şirin bir köşesindeki fabrikamız her an artan imalâta ayak uydurmak, harp senelerinin ve diğer güçlüklerin doğurduğu zorluklar yüzünden oldukça bakımsız kalmış ve lâyık olduğu randımanlı, temiz ve konforlu bir tesis haline gelememişti. Kaçmaktan kovalamaya vakit bulamayan bir fabrika haline gelmişti

Ancak şu son seneler zarfında hiç bir yeni tesis ilâve etmeden imalâtımızı 5000 ton arttırmak mecburiyetimize rağmen 20 nci yılımızı mümkün olduğu kadar güzel kutlayabilmek için bütün arkadaşların el ele vererek seferber olmaları sayesinde fabrikamız eski günlerini hatırlayanları şaşırtacak şekilde temizlenmiş ve düzenlenmiş bulunmaktadır. Bu kadar kısa zamanda meydana getirilen bu değişiklik gayelerine inanmış, inandığını yapan bir topluluğun neler başaracağını gösteren mükemmel bir örnektir. Bizim en büyük kuvvetimiz de işte buradadır. Önümüzde yapmak istediğimiz isler bir çoklarının gözünü korkutacak kadar cok olduğu halde biz korkmuyoruz. Bilâkis Büyük Atatürk'ün bizlere emanet ettiği vecizesi gibi:

(İnanıyoruz ve yapıyoruz)

Bugünde nitibaren bir çok larımızın kıdemlerine göre çeşitli renkte yakalarına takacağı küçük iftihar rozetleri bütün yenilerin özenecekleri birer manevî kıymet haline gelecektir. Her sene daha fazla arkadaşın bu rozetleri takmasını, önümüzdeki yılların hepimize, fabrikamıza ve bütün Türk milletine hayırlı olmasını tanrıdan dilerim.

ATATÜRKTEN bir hatıra

(Baş tarafı 1 de)

lir ise memnun kalırım." emrini verdiler.

Bu direktif, bizim için ikinci bir enerji kaynağı oldu. Geceyi gündüze katarak kristal cam imâline lüzumlu tertibatı kısa bir zamanda fabrikaya ilâve ettik.

Mübarek ATAMIZ için "KA" inisialini taşıyan kesme ve oymalı kristal bardak takımlarını Çankaya'ya gönderirken heyecandan kalbim duracak gibi idi. Acaba büyü ATA, yaptığımızı beğenecek mi idi?

Asırların ender yetiştirdiği o müstesna insan, kendi sahasında büyük bir aşk ve imanla çalışan bizlerden iltifat ve teveccühü esirgemedi. Daha iyilerine ulaşmak yolundaki gayretlerimizi kamçılandı, her zama nişlerimizle yakından alâkadar oldu, fırsat düştükçe de baha biçilmez iltifatlarından bizi mahrum bırakmadı.

Türk gençliği onun yolunda ve izinde sistemli yürüdükçe, başaracak ve onun aziz ruhu şad olacaktır.

Tükiye Şişe ve Cam Fabrikaları A. S. İlk Umum Müdürü

Adnan BERKAY

Milletlerarası eksperler fabrikamızı ziyaret ettiler

Yakın ve Orta Şark Milletlerarası Çalışma Enstitüsü eksperleri fabrikamıza gelerek iş yerimizi ziyaret etmişlerdir. Eksperlere Teknik Müşavir Fethi Arman tarafından sanayimizin çalışmaları hakkında izahat verilmiştir.

Milletlerarası çalışma enstitüsü müdürü David Morse'un Temasları

Yakın ve Orta Şark Milletlerarası Çalışma Enstitüsü Umum Müdürü David Morse, hükûmetin dâvetlisi olarak İstanbula gelmiştir. Mr. Morse'un hükûmetimizle yapacağı temaslarda, Enstitünün önümüzdeki devredeki çalışma ve tahsisatına dair görüşmelerde bulunması muhtemeldir.

Diğer taraftan Enstitüdün "Türkiyede çalışmakta olan Milletlerarası Experler" toplantısı, Enstitüde Vali, Mr. Morse. Birleşmiş Milletler Teknik Yardım Bürosu mümessili Mr. Weitz'in huzurlarıyla yapılmıştır.

Bu toplantıda konuşan Vali Gökay İstanbulun stratejik, turistik ve içtimaî mevkiine temas ettikten sonra iş mevzuatına temasla demiştir ki:

"— Hükûmetimiz iş veren ve işçi münasebetini tanzim eden bu bir iş kanunu hazırlamış ve bir de Çalışma Vekâleti kurmuştur. Hakem Kurulları, İşçi Sigortaları. İşçi Sendikaları iş bulma teşkilâtını kuvvetlendirmiştir. İş problemlerini ilmî noktai nazardan mütalea etmek lâzımdır.

Müteakıben Mr. David Morse ve Mr. Weitz. Enstitü faaliyetlerini anlatan konuşmalar yapmışlardır.

Kollektif iş mukavelelerisisteminin teessüs edememesinin sebepleri

1. Kollektif iş mukavelelerinin ekonomik, sosyal ve psikolojik faydaları.

Kollektif iş mukavelelerinin memleketimizde hangi sebeplerin tesiri altında vücut bulup taazzuv edemediklerini araştırmadan önce bu mukavelelerin ekonomik ve sosyal faydalarını ve manevî bakımdan arzeylemekte oldukları ehemmiyeti ve kollektif iş mukaveleleri mevzuunda Devletin rolünü kısaca belirtmekte fayda vardır.

1. — Kollektif iş mukaveleleri işçi sendikaları ile işveren sendikaları yahut bir veya bir kaç işveren ile bir işçi sendikası arasında bir teşebbüsü, bir mesleği veya bir bölgeyi alâkadar eylemek üzere muayyen veya gayri muayyen bir müddet için imzalanan ve çalışma şartları ile taraflar arasındaki iş münasebetlerini tanzim eden yazılı vesikalardır

Kollektif is mukaveleleri esasında, istihsalin başlıca iki unsuru olan iş ile sermaye arasındaki münasebetlerde taraflar arasında bir müzakere kuvveti muvazenesi tesis eylemek gayesinden doğmuştur. Zira işçi yalnız başına sermaye karşısında çalışma şartlarını müzakere eylemek kudretine malik değildir ve umumiyetle ihtiyacın tazyiki ve işsiz kalmak endişesi karşısında kendisine teklif edilen şartları olduğu gibi kabul eylemek mecburiyetindedir. Diğer taraftan böyle bir kollektif müzakere hak ve imkânına malik olmıyan işçiler, gerek kriz gerek yüksek konjonktür devrelerinde ücretlerin seviyesi bakımından işverenin tazyik ve mukavemeti ile karşı karşıya bulunurlar. Filhakika kriz devrelerinde işçi, yekûn istihlâkin kifayetsizliğinden ötürü istihsalde vaki yavaşlama seyrinin direkt bir neticesi olarak evvelâ işsizlik tehlikesine maruz bulunduğu gibi ücretinin azaltılması ihtimali ile de karşı karşıyadır. Çok zamanlar işverenler ücret ve binnetice istihlâk kifayetsizliğinin işlerin yavaşlamasının ve durgun devrelerin ana sebeplerinden biri olduğunu düşünmeyerek düşük ücret ödemek temayülü gösterirler. Binaenaleyh bu gibi hallerde işçiler, kollektif müzakere hak ve imkânlarının kendilerine sağladığı müzakere kuvveti muvazenesinden faydalanarak ücretlerinin indirilmesine mukavemet edebilirler.

Konjonktürün yüksek olduğu ve fiyatların artma temayülü gösterdiği devrelerde ise aksine olarak işverenler ücretlere bir istikrar vermek temayülündedirler. Bilindiği üzere yüksek konjonktür devreleri memleketlerin refah devreleridir. Bu refah en müşahhas ifadesini millî gelirin artması hâdisesi için bulur. Fakat bugün Batı demokrasilerinde umumiyetle kabul edile nnoktai nazar şudur ki, millî gelirin artması bizatihi nihaî bir gaye değildir. Nihaî gaye bu gelirin, istihsalin muhtelif faktörleri arasında adil bir şekilde dağılışıdır.

Binaenaleyh yüksek konjonktör devrelerinde hasıl olan refah imkânlarından işçilerin de faydalanmaları, başka bir deyimle ücretlerinin yeni imkânlara uydurulmak suretile konjonktüre ayarlanması lâzımdır. Bu nevi ayarlamaların ferdî mukavelele tahakkuk ettirilmesi hemen hemen mümkün değildir. Her memlekette Devlet müdahalesi veya tahkim mekanizmaları bu sahada oldukça yavaş işler. Halbuki sendikaların malik bulundukları kollektif müzakere kudreti ve bu sayede işveren karşısında temin eylediği ekonomik eşitlik, kollektif iş mukavelelerinin akti suretile ücretleri, konjonktürün ve fiyatların seyrine çok defalar günü gününe ayarlamak imkânını bulur.

Şu halde ekonomik bakımdan kollektif iş mukavelesi her şeyden önce bir muvazene ve teknik ilerleme unsurudur. Zira ücretlere normal bir seviye temin eylemekle millî gelirin artışından bütün sınıfların sosyal adalet normları çerçevesi dahilinde faydalanmalarını sağlamakta ve işverenlere de daha fazla kârı, ücretleri kifayetsiz bir seviyede tutmakla değil, teknik ilerlemeleri daha yakından takip ederek ve işçi ve işveren münasebetlerine daha insancıl bir veçhe vererek verimliliği artırmada aramaları yolunu göstermektedir.

Sosyal noktai nazardan mülâhaza olunduğu zaman, muslihane müzakereler neticesinde sendikalar arasında imzalanacak kollektif iş mukavelelerinin taraflar arasında kapalı veya açık mücadelelere tercih edilmesi lâzım geleceğinden kimsenin şüphesi yoktur. Serbest ve eşit şartlar içinde yapılan müzakereler işçiler nezdinde mevcudiyeti kolaylıkla müşahede olunabilecek kendini küçümsemek duygusunu bertaraf eder ve bu duygunun ekseriya sebebiyet verdiği şiddet ve hiddet hareketlerini önler. Kollektif iş mukavelеleri işçi ile işveren arasında normal münasebetlerin ve karşılıklı anlayış havasının teessüsüne yardım eder ve işçi ile işverenleri birbirlerinin menfaat ve noktai nazarları hakkında düşünmeğe ve daha makul hareket etmeğe sevkeder ve alıştırır. Bu suretle bertaraf edilmesi mümkün telâkki edilmeyen sınıf mücadelelerinin hikmeti vücudu kalmaz

İşte böyle barışçı bir karakteri haiz olan ve umumiyetle sendikalar arasında aktolunan ve hususile taraflardan birinin daima bir işçi sendikası olduğu kollektif iş mukavelelerinin bilhassa üzerinde durulmaya değer muhtelif neticeleri vardır. Bu neticeleri işçi, isveren ve umumî ekonomi bakımından mütalâa eylemek mümkündür.

İşçi bakımından kollektif iş mukavelelerinin gözle görünür ilk neticesi, işçilerin maddî durumlarında hâsıl olan salâhtır. Bu salâh yalnız ücret seviyelerinde değil diğer çalışma şartlarında da ve meselâ iş müddetlerinde ücretli yıllık izinlerin tanziminde ve kanunî normların üstüne çıkmasını sağlamakta, terfilerde, işe nihayet verme mehlinde ve sair hallerde kendini gösterir. Bu gibi maddî avantajların yanında kollektif iş mukavelelerinin biraz evvel işaret eylediğimiz üzere işçinin maneviyatı ve psikolojisi üzerinde derin tesirleri vardır. Filhakika kollektif iş mukaveleleri içinde işçi, temsilcileri vasıtasiyle kendisini doğrudan doğruya alâkadar eden çalışma hayatının tanzimine iştirak eylediğini görmekte ve duymakta ve çalışması ve yaşama seviyesi ile ilgili kararların kendisine empoze değil taraflar arasında müzakere yoluyla taayyün eylediğine kani olmaktan ötürü manen tatmin edilmiş olmak imkânını bulmaktadır. Kollektif iş mukaveleleri sayesinde işçi çalışmakta olduğu teşebbüs içinde neler geçtiğine dair malûmata sahip olmakta ve teşebbüsün hedef ve gidişatını ve kendi işinin bu teşebbüs içindeki yerini bilmektedir. Bu keyfiyet işçinin psikolojik bakımdan tatmini ve binnetice verimliliğin artması üzerinde derin bir ehemmiyeti haizdir.

İşveren bakımından da kollektif iş mukaveleleri ehemmiyetli faydalar sağlıyan bir vasıtadır. Bu mukaveleler her şeyden önce teşebbüs içinde barışçı bir işbirliği havasının vücut bulmasına hizmet eder. (Devamı var)

(Çalışma Bakanlığı Aylık Mecmuasından)

Paşabahçeden Spor Haberleri

Paşabahçe Gençlik kulübü 1950 senesinde tesis edilerek Haziran 1952 senesinde Federe olmuştur. 1951 senesinde Beden erbiyesi tarafından tertip edilen 8 ler amatör turnuvasında da takım şampiyon olmuştur. 1952 senesinde 4 ncü kümede 14 takım arasında 2 nci olmuş ve bu sene 3 ncü kümenin en iyi takımlarından biri olarak kendini göstermektedir.

Bu sene içinde yaptığı bütün maçlarda galip geldi. Yalnız kendi gurubunda bulunan en kuvvetli takım 14 Mayıs ile 0 - 0 berabere kalmıştır.

Paşabahçe Kulübü futboldan başka Güreşte ve Boksta çalışmaktadır.

Boks takım arasında bulunan 51 Kg. İstanbul ve Türkiye birincisi Hayri Kuru bütün antremanlarında bulunarak Paşabahçe Boks takımı sistematik bir şekilde yetiştirmektedir. Haftada üç defa Beykoz lokalinde bir ay sonra yapılacak olan Türkiye Birinciliklerine iştirak edecek ve netice almak gayesile boksörleri azimle çalısmaktadırlar. Önümüzdeki hafta Fatih Güreş kulübünde yapılacak olan ferdi Greko - Romen müsabakalarına güreş takımı tam kadro ile iştirak edecek ve iyi bir derece alınacağı ümit edilmektedir.

Paşabahçe kulubü gibi dertlidir. Bu dertlerin arasında en önemli olanlar:

1 — Bir kapalı salona ihtiyacı vardır.

2 — Futbol sahasını Beden terbiyesi tarafından satın alınması ve nizâmi bir saha olarak yaptırılması lâzımdır.

3 — Malî durumunun düzelmesi icabetmektedir. Paşabahçe Gençlik kulubü bütçesi çok zayıftır. Şişe ve Cam fabrikası mensupları tarafından yardım görmezse kulüp daima müşkil bir durumda kalır.

Bilhassa Kulüp Fahri Başkanı Şişe ve Cam Fabrikası Umum Müdürü Sayın Doktor Şahap Kacatopçu yardımı ile bütün bu müşküller şimdilik bertaraf edilmektedir. Bu suretle kulüp kıymetli himayelerin altında bulunmaktadır. Önümüzdeki sene kulüp için ayırdığı 2.000 — liralık bir spor tahsisatı bütün azalar ve spor seven arkadaşları memnun etmiş kulüp kendisine karşı daima minnet ve şükran borçları altında bırakmıştır.

Ayrıca cam fabrikası, Müdürleri, Mühendisleri, teknisyenleri, işçileri memurları ve bilhassa 1500 derece hararet karşısında çalışan gözle servisi kulübe karşı göstermiş olduğu alâka ve yardımları ile bu kulübü yaşatmaktadırlar. Bu meyanda müteahhitler ve bunları arasında Hasan Çolak daima kulübe karşı sevgisini ve yardımını esirgememiştir.

Bundan başka kulüp malî vaziyetinin düzelmesi için bir eşya piyangosu tertip etmektedir. 31 Aralık 1955 tarihinde ve Noter huzurunda çekilecek olan bu piyango bütün âza ve spor sevenler birer adet piyango bileti almak suretile bu kulubün malî vaziyetinin yükselmesi için seve seve iştirak edecekler. Buna karşı idareciler daima dürüst ve sportif birer karekterle çalışmalarını devam etmelerini sağlıyacaktır.